

NÁZEV PRÁCE

Výchova v rodině dítěte s vážným onemocněním: pohled rodiče a sourozence

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá pohledem rodičů a sourozenců na výchovu v rodině dítěte, které prodělalo onkologické onemocnění. Práce má teoreticko-empirický charakter. Teoretická část se zabývá problematikou výchovy v rodině dítěte s vážným onemocněním, sourozeneckými vztahy, charakteristikou onkologického onemocnění, zejména leukémie. Dále popisuje role rodinných příslušníků, strategie zvládnání a reakce na stres. V této části práce jsou zmíněné dosavadní výzkumy, organizace a projekty, které se věnují těmto rodinám, zejména sourozencům. Cílem empirické části je zjistit a popsat, zda se z pohledu rodičů a zdravých sourozenců změnilo výchovné působení rodičů k dětem po propuknutí vážného onemocnění dítěte. Druhým cílem je zjistit, jak onkologické onemocnění ovlivnilo sourozence a jejich rodinné vztahy. Výzkumné šetření má kvalitativní charakter. Metodou sběru dat jsou polostrukturované rozhovory, které jsou analyzovány s využitím postupů zakotvené teorie. Rozhovory byly realizovány s 5 rodinami, vždy s rodičem a zdravým sourozencem. K hlavním zjištěním výzkumu patří, že rodiče z počátku léčby řeší pouze základní věci a situaci dětem kompenzují i delší dobu po ukončení léčby. Z pohledu sourozenců se rodiče dlouhodobě stanou mírnějšími a povolí v pravidlech, zároveň však nároky kladené na sourozence přetrvávají i přes nedostatek času a péče. Zdraví sourozenci se také dlouhodobě musí více podílet na chodu domácnosti. Zároveň mezi sourozenci nedochází k závažnějším konfliktům a dochází k utužení jejich vztahu. Pro rodiče je důležitá slušnost, vzdělání dětí a společně trávený čas. Ze širší rodiny se nejčastěji dostává podpory a pomoci ze strany matčiny rodiny. Dále bylo zjištěno, že zdraví sourozenci jsou přinuceni okolnostmi rychleji vyžrát, uzavírají se do sebe. Léčba onkologického onemocnění jejich sourozence je ovlivní zejména ve výběru školy (lokalita i obor studia). Pohled rodičů a sourozenců se na volnočasové aktivity dětí v průběhu onemocnění liší. Práce může být přínosem odborníkům, ale i rodinám, které se v této krizové situaci ocitli a stojí na počátku své cesty.

KLÍČOVÁ SLOVA

Výchova v rodině, onkologické onemocnění, leukémie, sourozenec, sourozenecký vztah, krizová situace